

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2018. gada 19. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (EK) Nr. 1083/2006 – 2. panta 4. punkts – Jēdziens “atbalsta saņēmējs” – 80. pants – Aizliegums veikt atvilkumus vai ieturējumus no izmaksātajām summām – Cita īpaša maksa vai līdzvērtīgs maksājums – Jēdziens – Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēta studiju stipendija – Pielīdzināšana ienākumiem no algota darba – Ieturējums, pamatojoties uz ienākumu nodokļa avansa maksājumu, kam pieskaitīti reģionālie un vietējie papildnodokļi

Lietā C-667/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Commissione tributaria provinciale di Cagliari* (Kaljāri provinces Nodokļu lietu tiesa, Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 10. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 24. novembrī, tiesvedībā

Francesca Cadeddu

pret

Agenzia delle Entrate – Direzione provinciale di Cagliari,

Regione autonoma della Sardegna,

Regione autonoma della Sardegna – Agenzia regionale per il lavoro,

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: astotās palātas priekšsēdētājs F. Biltšens [*F. Biltgen*], kas pilda desmitās palātas priekšsēdētāja pienākumus (referents), tiesneši E. Levits un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerālvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *F. Cadeddu* vārdā – *G. Dore, S. Garau* un *A. Vinci, avvocati*,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *A. Venturini, avvocato dello Stato*,
- Čehijas valdības vārdā – *M. Smolek* un *J. Vláčil*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – itāļu.

- Spānijas valdības vārdā – *S. Jiménez García*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *B.-R. Killmann* un *P. Arenas*, pārstāvji,

nemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Regulas (EK) Nr. 1083/2006 (2006. gada 11. jūlijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/1999 (OV 2006, L 210, 25. lpp.), 2. panta 4. punktu un 80. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Francesca Cadeddu*, no vienas puses, un *Agenzia delle Entrate – Direzione provinciale di Cagliari* (Kaljāri provinces pārvaldes Ieņēmumu dienests, Itālija) (turpmāk tekstā – “ieņēmumu dienests”), *Regione autonoma della Sardegna* (Sardīnijas autonomais reģions, Itālija) un *Regione autonoma della Sardegna – Agenzia regionale per il lavoro* (Sardīnijas autonomais reģions – Reģionālā nodarbinātības aģentūra, Itālija), no otras puses, par ieturējumiem no summas, kas *F. Cadeddu* tika piešķirta kā studiju stipendija.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 1083/2006 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā regulā termini lietoti turpmāk norādītajā nozīmē:

[..]

- 3) “darbība”: projekts vai projektu grupa, ko izraugās attiecīgās darbības programmas vadošā iestāde vai tās atbildībā saskaņā ar uzraudzības komitejas noteiktajiem kritērijiem un ko īsteno viens vai vairāki atbalsta saņēmēji, tādējādi veicinot attiecīgā prioritārā virziena mērķu sasniegšanu;
- 4) “atbalsta saņēmējs”: publiska vai privāta struktūra vai uzņēmums, kas ir atbildīgs par darbību sākšanu vai to sākšanu un īstenošanu. Attiecībā uz atbalsta piešķiršanas sistēmām saskaņā ar Līguma 87. pantu atbalsta saņēmēji ir publiski vai privāti uzņēmumi, kas veic atsevišķu projektu un saņem valsts atbalstu;

[..].”

- 4 Atbilstoši šīs pašas regulas 80. pantam “dalībvalstis pārliecinās, ka par maksājumu veikšanu atbildīgās struktūras nodrošina to, ka atbalsta saņēmēji valsts ieguldījuma kopapjomu saņem cik ātri vien iespējams un pilnā apmērā. Nekādas summas neatvelk vai neietur un neuzliek nekādu īpašu maksu vai citu līdzvērtīgu maksājumu, kas atbalsta saņēmējiem samazinātu šo līdzekļu apjomu”.

Itālijas tiesības

- 5 1986. gada 22. decembra *Decreto del Presidente della Repubblica n. 917 – Approvazione del testo unico delle imposte sui redditi* (Republikas Prezidenta dekrēts Nr. 917 ar ko apstiprina vienotu piemērojamo tiesību normu tekstu ienākumu nodokļa jomā) (*GURI* Nr. 302 kārtējais pielikums, 1986. gada 31. decembris), redakcijā, kas bija spēkā pamatlietas faktisko apstākļu rašanās laikā (turpmāk tekstā – “*TUIR*”), 50. panta 1. punkta c) apakšpunktā ir noteikts:

“1. Ienākumam no algota darba tiek pielīdzinātas:

[..]

- c) summas, ko jebkurš piešķīris kā stipendiju vai pabalstu, prēmiju vai subsīdiju mācību vai profesionālās sagatavošanas nolūkiem, ja saņēmējs nav darba attiecībās ar subjektu – izmaksātāju;

[..].”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 6 *Direzione Generale dell’Assessorato del Lavoro, Formazione Professionale, Cooperazione e Sicurezza Sociale* (Nodarbinātības, profesionālās izglītības, sadarbības un sociālā nodrošinājuma reģionālās ministrijas ģenerāldirektorāts, Itālija) kā iestāde, kas vada darbības programmu nolūkā stiprināt augstākās izglītības sistēmu Sardīnijā (Itālija), izvēlējās finansēt programmu “Master and Back”, kurā tostarp ietilpa atbalsts pēcdiploma studijām un pētniekiem.
- 7 Ar 2011. gada 8. aprīļa lēmumu Sardīnijas autonomais reģions – Reģionālā nodarbinātības aģentūra prasītajai pamatlietā piešķīra studiju stipendiju 69 818 EUR apmērā, ko līdzfinansēja Eiropas Sociālais fonds (ESF).
- 8 Šīs stipendijas piešķiršanas brīdī Sardīnijas autonomais reģions – Reģionālā nodarbinātības aģentūra ieņēmumu dienesta labā veica fizisku personu ienākuma nodokļa ieturējumu 19 481,29 EUR apmērā, pieskaitot tam reģionālo nodevu un pašvaldības papildnodevu attiecīgi 859,28 EUR un 349 EUR apmērā.
- 9 Uzskatīdama, ka šie ieturējumi ir pretrunā Regulas Nr. 1083/2006 80. pantam, prasītāja pamatlietā lūdza ienākumu dienestam tos atmaksāt.
- 10 Ar 2016. gada 6. aprīļa lēmumu ienākumu dienests šo lūgumu noraidīja, pamatojoties uz to, ka, pirmkārt, studiju stipendija atbilstoši *TUIR* 50. panta 1. punkta c) apakšpunktam ir pielīdzināma ienākumiem un, otrkārt, ka studiju stipendijas saņēmējs nav uzskatāms par “atbalsta saņēmēju” Regulas Nr. 1083/2006 80. panta izpratnē.
- 11 Ar *Commissione tributaria provinciale di Cagliari* (Kaljāri provinces Nodokļu lietu tiesa, Itālija) 2016. gada 30. jūnijā celto prasību prasītāja pamatlietā lūdza atcelt šo lēmumu, principā norādot uz pretrunu starp Regulas Nr. 1083/2006 normām, ar kurām ir aizliegts no atbalsta saņēmējiem piešķirtajām summām veikt ieturējumus, un pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram studiju stipendijas tiek apliktas ar ienākumu nodokli.
- 12 Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai jēdziens “atbalsta saņēmējs” Regulas Nr. 1083/2006 2. panta 4. punkta izpratnē ietver arī fizisku personu, kurai piešķirta studiju stipendija, un vai Regulas Nr. 1083/2006 80. pantā izmantotais jēdziens “atvilkums vai ieturējums” attiecas arī uz valsts tiesību

normās par fizisku personu ienākuma nodokli paredzētajiem ieturējumiem. Tā precizē, ka Itālijas tiesu judikatūra šajā ziņā nav saskanīga, jo daļa Itālijas tiesu pieļauj ieturējumus no ESF finansētām summām, savukārt daļa tos liedz veikt.

- 13 Šādos apstākļos *Commissione tributaria regionale di Cagliari* (Kaljāri provinces Nodokļu lietu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Regulas [Nr. 1083/2006] 80. pants, kā arī šīs pašas regulas 2. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir tāda tiesību norma kā [TUUR] 50. panta 1. punkta c) apakšpunkts, saskaņā ar kuru ienākumam no algota darba tiek pielīdzinātas “[...] visas summas, ko kāds ir piešķīris kā stipendiju vai pabalstu, prēmiju vai subsīdiju mācību vai profesionālās sagatavošanas nolūkiem, ja saņēmējs nav darba attiecībās ar subjektu – izmaksātāju”, uz kurām tāpēc attiecina vispārējo aplikšanu ar iedzīvotāju ienākuma nodokli arī tad, ja stipendija ir piešķirta no Eiropas struktūrfondiem?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 14 Ar savu prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1083/2006 80. pants, lasot kopā ar tās 2. panta 4. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts nodokļu tiesiskais regulējums kā pamatlietā, atbilstoši kuram fizisko personu ienākumu nodoklis ir piemērojams summām, ko šīm personām kā studiju stipendijas piešķirusi attiecīgās darbības programmas vadošās iestādes izraudzīta valsts struktūra minētās regulas 2. panta 3. punkta izpratnē un kas ir finansētas no Eiropas struktūrfondiem.
- 15 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai arī nodokļi ietilpst dalībvalstu kompetencē, tām tomēr šī kompetence ir jāīsteno atbilstoši Savienības tiesībām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2004. gada 7. septembris, *Manninen*, C-319/02, EU:C:2004:484, 19. punkts, un 2007. gada 25. oktobris, *Porto Antico di Genova*, C-427/05, EU:C:2007:630, 10. punkts).
- 16 It īpaši ar valsts tiesisko regulējumu nedrīkst radīt šķērslī Struktūrfondu ietvaros izveidoto mehānismu, kas paredzēti Regulā Nr. 1083/2006, darbībai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 25. oktobris, *Porto Antico di Genova*, C-427/05, EU:C:2007:630, 10. punkts).
- 17 Šajā ziņā Regulas Nr. 1083/2006 80. pantā ir noteikts, ka “dalībvalstis pārliecinās, ka par maksājumu veikšanu atbildīgās struktūras nodrošina to, ka atbalsta saņēmēji valsts ieguldījuma kopapjomu saņem cik ātri vien iespējams un pilnā apmērā”.
- 18 Ar aizliegumu veikt jebkārus ieturējumus no Eiropas Savienības finansiālās dalības summas Regulas Nr. 1083/2006 80. pantā ir tikai atgādināts Savienības finansiālā atbalsta viengabalainības noteikums, kas jau ir ticis ietverts citās tiesību normās, tostarp 21. panta 3. punkta otrajā daļā Padomes Regulā (EEK) Nr. 4253/88 (1988. gada 19. decembris), kas paredz noteikumus Regulas (EEK) Nr. 2052/88 īstenošanai attiecībā uz dažādu struktūrfondu savstarpējās sadarbības, no vienas puses, un to sadarbības ar Eiropas Investīciju banku un citiem pastāvošajiem finanšu instrumentiem, no otras puses, koordinēšanu (OV 1988, L 374, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 2082/93 (1993. gada 20. jūlijs) (OV 1993, L 193, 20. lpp.).
- 19 Runājot par šo normu, atbilstoši kurai “maksājumi jāizmaksā gala saņēmējiem, neveicot nekādus samazinājumus vai ieturējumus, kā rezultātā varētu samazināties finanšu atbalsta summa, uz ko tiem ir tiesības”, Tiesa ir precizējusi, ka šis ieturējumu aizliegums nav interpretējams tīri formāli un ka tas noteikti ir jāattiecinā uz visām izmaksām, kas tieši vai cieši ir saistītas ar izmaksātajām summām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2006. gada 5. oktobris, Komisija/Portugāle, C-84/04, EU:C:2006:640, 35. punkts, un 2007. gada 25. oktobris, *Porto Antico di Genova*, C-427/05, EU:C:2007:630, 13. punkts).

- 20 Savukārt maksa, kas nav atkarīga no Savienības subsīdiju apmēra un kas nav konkrēti saistīta ar piešķirtajām summām, bet ir piemērojama neatkarīgi visiem galīgā saņēmēja ienākumiem, nekavē Savienības tiesībās izveidoto mehānismu darbību, lai arī tās rezultātā tiek samazināts Savienības subsīdiju apmērs (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 25. oktobris, *Porto Antico di Genova*, C-427/05, EU:C:2007:630, 16. un 18. punkts).
- 21 Tā kā dažādiem atbalsta pasākumiem kopīgs ir to finansējums no Savienības budžeta un šiem pasākumiem piemērojamā maksājumu kārtība ir interpretējama vienādi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 5. oktobris, Komisija/Portugāle, C-84/04, EU:C:2006:640, 32. punkts), attiecībā uz Regulas Nr. 1083/2006 80. pantu ir jāpiemēro Tiesas judikatūra par finanšu atbalsta viengabalainu izmaksu, ņemot vērā Regulas Nr. 4253/88, kas grozīta ar Regulu Nr. 2082/93, 21. panta 3. punkta otro daļu.
- 22 Tomēr ir jāņem vērā dažādo mehānismu īpatnības. Proti, atšķirībā no citiem tiesību aktu tekstiem, kas ar frāzi “galīgais saņēmējs” atsaucas uz fizisku vai juridisku personu, kurai paredzētas piešķirtās summas, Regulas Nr. 1083/2006 2. panta 4. punktā “atbalsta saņēmējs” ir definēts kā “publiska vai privāta struktūra vai uzņēmums, kas ir atbildīgs par darbību sākšanu vai to sākšanu un īstenošanu”.
- 23 Atbilstoši šīs pašas regulas 2. panta 3. punktam jēdziens “darbība” ir definēts kā “projekts vai projektu grupa, ko izraugās attiecīgās darbības programmas vadošā iestāde [...] un ko īsteno viens vai vairāki atbalsta saņēmēji, tādējādi veicinot attiecīgā prioritārā virziena mērķu sasniegšanu”.
- 24 Līdz ar to Regulas Nr. 1083/2006 80. pantā paredzētā atbalsta izmaksāšanas viengabalainība attiecas uz izmaksāšanu publiskām vai privātām struktūrām vai uzņēmumiem, kas atbildīgi par darbības programmas vadošās iestādes izraudzīto projektu sākšanu vai to sākšanu un īstenošanu, lai sasniegtu iecerētā prioritārā virziena mērķus.
- 25 Šajā gadījumā no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka darbības programmas vadošā iestāde darbības programmas augstākās izglītības atbalstam Sardīnijā ietvaros ir izvēlējusies projektu “Master and Back”, kurā tiek piešķirtas studiju stipendijas pēcdiploma studijām un pētniekiem, un to atlase bija jāveic Sardīnijas autonomajam reģionam – Reģionālajai nodarbinātības aģentūrai, īstenojot minēto projektu.
- 26 No minētā izriet, ka prasītāja pamatlietā, kura tādējādi pati personīgi bija izvēlēta un no ESF līdzfinansētā projekta ietvaros piešķirto summu saņēmēja, nav kvalificējama par “atbalsta saņēmēju” Regulas Nr. 1083/2006 2. panta 4. punkta izpratnē, jo šis statuss ir Sardīnijas autonomajam reģionam – Reģionālajai nodarbinātības aģentūrai. Līdz ar to princips par visu no Savienības budžeta piešķirto summu viengabalainu izmaksu, kas paredzēts Regulas Nr. 1083/2006 80. pantā, ir piemērojams pēdējai minētajai.
- 27 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka Regulas Nr. 1083/2006 80. pants, lasot to kopā ar šīs regulas 2. panta 4. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts nodokļu tiesiskais regulējums kā pamatlietā, atbilstoši kuram fizisko personu ienākumu nodoklis ir piemērojams summām, ko šīm personām kā studiju stipendijas piešķirusi attiecīgās darbības programmas vadošās iestādes izraudzīta valsts struktūra minētās regulas 2. panta 3. punkta izpratnē un kas ir finansētas no Eiropas struktūrfondiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 28 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospiež:

Padomes Regulas (EK) Nr. 1083/2006 (2006. gada 11. jūlijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/1999, 80. pants, lasot to kopā ar šīs regulas 2. panta 4. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts nodokļu tiesiskais regulējums kā pamatlietā, atbilstoši kuram fizisko personu ienākumu nodoklis ir piemērojams summām, ko šīm personām kā studiju stipendijas piešķirusi attiecīgās darbības programmas vadošās iestādes izraudzīta valsts struktūra minētās regulas 2. panta 3. punkta izpratnē un kas ir finansētas no Eiropas struktūrfondiem.

[Paraksti]